

Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (stikstofdoelen)

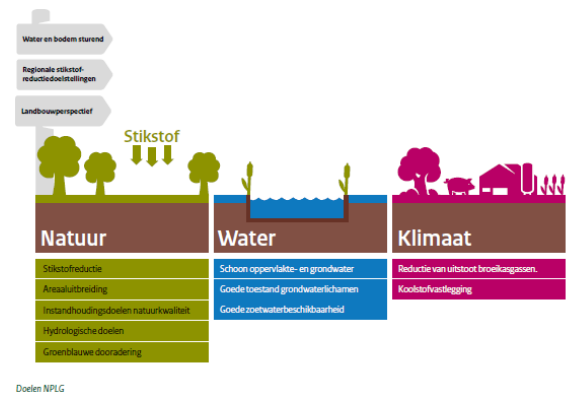
Algemeen	
Aan	Portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Mobiliteit
Van	Christiaan van Zanten
Datum	13-6-2022
Verspreiden	Ja
Kenmerk	22.0002798

Inleiding

Op 10 juni 2022 is de Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) [openbaar](#) geworden. Dit document is uitgebreid in de media aan de orde gekomen omdat deze startnotitie forse doelen voor reductie van stikstof bevat. In deze memo wordt de kern van het NPLG verwoord ten behoeve van een gesprek van het pfho over de rol van gemeenten in vraagstukken in het landelijk gebied.

Nationaal Programma Landelijk Gebied

In het regeerakkoord is het NPLG aangekondigd als de basis van aanpak van het Rijk voor diverse opgaven in het landelijk gebied. Focus ligt op internationale verplichtingen. Naast stikstofreductie gaat dit in het bijzonder om de waterkwaliteit (Kaderrichtlijn water) en reductie van broeikasgassen (onder meer in het veenweidegebied). Het Rijk legt in het NPLG de structurerende, richtinggevende keuzes en (regionale) doelen vast. Dit vormt de basis voor de uitwerking van integrale gebiedsprogramma's onder regie van de provincies. In deze gebiedsprogramma's moeten de keuzes en doelen onontkoombaar worden vastgelegd en uitgevoerd.

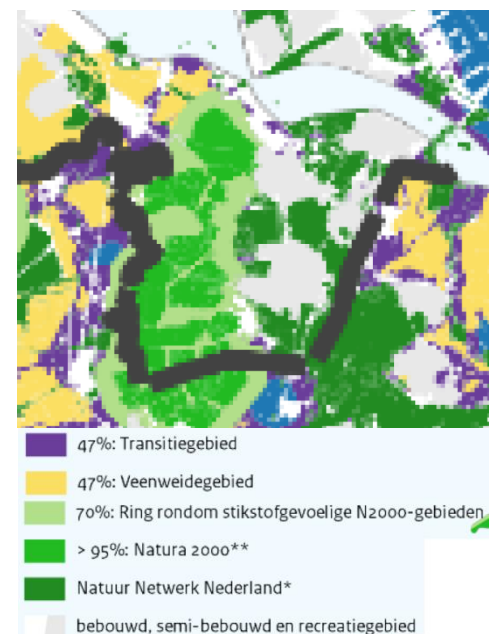


De doelen voor water en klimaat worden op een later moment dit jaar nog ingevuld. In juli 2023 moeten alle provincies een gebiedsplan hebben waarin staat hoe in 2030 de doelen gehaald worden.

Stikstofreductiedoelen in Gooi en Vechtstreek

De kern van de startnotitie gaat, zeker qua impact, voornamelijk over de doelstelling voor reductie van stikstof. Daarbij geldt voor Natura 2000-gebieden een reductiedoel van >95%. Voor natuurgebieden buiten Natura 2000 (Natuurnetwerk Nederland) moet per gebied worden gekeken. In een directe zone rondom deze gebieden geldt een reductiedoel van 70%. In de meeste landbouwgebieden is het doel 12% of 47%, waarbij de 12% met name geldt voor landbouwgebieden op zee- of rivierklei. Transitiegebied omvat overig landbouwareaal wat niet valt onder N2000, de ring hieromheen, NNN of Veenweidegebied. Bijvoorbeeld landbouwareaal op zandgrond. Zie ook de landelijke kaart onderaan.

In Gooi en Vechtstreek zijn het Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. De meeste Gooise Natuur is onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN).



Kijkend naar de kaart kent onze regio daarom een zeer forse reductiedoelstelling, variërend tussen 47% en 95%.

Wat betekent dit voor Gooi en Vechtstreek?

In de Natura 2000-gebieden zelf is nog weinig agrarische activiteit. Het is nog onbekend welke reductiedoelen gelden voor andere sectoren in het gebied (zoals recreatiesector).

In de regio was al een proces gaande van realisatie van het NNN. De gebieden met de 70% doelstelling liggen deels in het Natuurnetwerk, maar niet allemaal. Met name delen van de Horstermeerpolder, Hilversumse Meent en rond het Naardermeer zijn geen NNN. Daarnaast is er ook een forse doelstelling voor andere delen van het agrarisch gebied.

Voor het veenweidegebied liep vanuit de afspraken in het Klimaatakkoord al een proces waarin provincies een regionale veenweidestrategie moeten opstellen. Het concept in Noord-Holland ([Regionale Veenweide Strategie 1.0](#)) is deze maand in consultatie gegaan.

Uit de onderzoeken die voor het Koersdocument Gooi en Vechtstreek zijn gedaan (<https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/ruimte-mobiliteit/samenwerking-omgevingsvisie-koersdocument/analysefase/>) blijkt dat onze regio ook voor de waterkwaliteit en oxidatie van veen een aanzienlijke opgave heeft. In het Koersdocument is hierover uitgesproken dat hier een integraal perspectief voor moet worden ontwikkeld. Het NPLG kan bepalend zijn voor dit perspectief. De kaarten in de startnotitie schetsen een beeld waarbij de landbouwgronden in de regio een overgangsgebied zijn naar de natuurgebieden en er sprake van een extensief beheerd landschap zal zijn.

De rol van gemeenten

De rol van gemeenten in het NPLG is niet duidelijk gedefinieerd. Dat geldt in zijn algemeenheid voor opgaven in het landelijk gebied, zoals natuurrealisatie, bodemdaling en waterkwaliteit. Het is (vaak) duidelijk dat het bepalen van de maatregelen bij de provincie of waterschap is neergelegd, maar dat houdt niet zonder meer in dat de provincie ook alle maatregelen zelf tot uitvoering moet brengen. Hoe dan ook, de gemeente heeft een belangrijke rol bij het toekennen van bestemmingen van een gebied en uiteraard treffen de maatregelen de eigen inwoners. Uitgaande dat maatregelen noodzakelijk zijn, kunnen de volgende vragen aan de orde komen die ook onder de bevoegdheid van gemeenten vallen:

- Wat voor mogelijkheden bieden we agrarische bedrijven voor andere inkomstenbronnen (zoals recreatie of andere nevenactiviteiten)?
- Als een bedrijf wordt uitgekocht, wat wordt de bestemming van agrarische bouwpercelen? Is daar ruimte voor andere ontwikkelingen? Hoe voorkom je verrommeling? En hoe zorg je voor opruimen van overbodige bedrijfsgebouwen?
- Wat wordt de bestemming van gronden? Staan we een extensief agrarisch beheer voor? Of willen we misschien wel een recreatief gebied aanleggen?
- Hoe kunnen we als gemeenten de agrarische sector steunen of begeleiden?
- Impact van maatregelen op zaken die gemeente wel duidelijk betreffen: wateroverlast, funderingen van wegen en gebouwen, vergunningverlening.

Naast inhoudelijke vragen over ruimtelijke ordening zal ook de vraag aan de orde komen welke positie de gemeenten procesmatig innemen en welke inbreng men wil hebben op het gebiedsplan van de provincie. Er wordt geadviseerd om dit onderwerp regelmatig terug te laten komen in dit regionaal PFHO waarin met elkaar de boodschap richting de provincie kan worden afgestemd. Dit is ook relevant omdat de reductiedoelen regelmatig in andere gemeenten landen dan waar het natuurgebied zelf is. In ieder geval kan het Bestuurlijk Platform Gooi, Vecht en Diemerscheg benut worden voor afstemming met provincie, medeoverheden en gebiedspartijen. Hier zijn ook gemeente Amsterdam (met name voor gebied voorheen Weesp) en Diemen vertegenwoordigd.

Landelijke kaart emissiereductiedoelstellingen

